

Vieraslajien torjunta - jättipalsami

Jättipalsami, joka tunnetaan myös napsukukkana, on haitallinen vieraslaji Suomen luonnossa. Se on tuotu aluperin Hilmalajalta Suomeen puutarhakasviksi. Laji leviää helposti ojien ja jokien varsia pitkin. Jättipalsami leviää siemenestä. Yksi yksilö voi tuottaa tuhansia siemeniä. Se muodostaa laajoja kasvustoja ja heikentää alkuperäistä kasvillisuutta.

Tunnistus

- Täysikasvuisena kookas (1,5-3 m korkea)
- Lehdet ovat tiheään sahalaitaiset ja suikeat
- Kukinnot ovat joko vaaleanpunaiset tai valkoiset, joskus punaiset. Kukka ei ole koskaan keltainen.
- Mehevävirtainen. Varsi yleensä haaraton, vihreän punertava ja ontto
- Kukinta-aika on heinäkuusta syyskuuhun.
- Palkomaiset siemenkodat repeävät helposti ja siemenet leviävät laajalle.
- Kasvupaikka usein rannalla tai muuten kosteassa paikassa, joen, ojan tai puron varrella. Voi kasvaa myös kostealla pellolla tai lehdossa.
- Juuret ovat hennot ja pienet kasvin kokoon nähden.

Kuva: Teija Ahonen / valonia.fi

Kuva: Teija Ahonen / valonia.fi

Uusikaupunki

Vieraslajien torjunta - jättipalsami

Torjunta

Aloita torjunta ennen kukintaa ja siementen kypsymistä. Jos siemenet ovat jo ehtineet muodostua, älä koske kasveihin. Siemenkodat nimittäin poksahtavat kosketuksesta, mikä edistää siementen leviämistä uusille alueille. Jos kasvit ovat kukintavaiheessa, poista kukinnot varovasti yksitellen ennen kitkentää, niittoa tai peittämistä. Kukinnot on laitettava kaksinkertaiseen muovipussiin tai jätesäkkiin, jotka kummatkin on suljettu huolellisesti.

Pienet esiintymät:

Kitke kasvi maasta käsin, nykäisemällä se juurinen ylös. Jättipalsamin juuret ovat pienet. Kitkentää voi tehdä alkukesästä tai viimeistään kukinnan alkuvaiheessa. Toista kesän aikana useamman kerran.

Jos kasvi on ehtinyt jo kukkaan, kukinnot voi repiä irti käsin erilliseen pussiin - polttaa tai hävittää sekajätteen joukossa.

Suuret esiintymät:

Niitä mahdollisimman läheltä maanpintaa alimman lehtiparin alapuolelta. Seuraa kasvukauden aikana nouseeko alueelta uusia versoja. Tee 2-3 niittoa kesässä. Ennen kukintaan niitetyt kasvit voi läjittää maastoon tiiviisiin kasoihin. Ennen kasaamista tallo varret huolellisesti tai taita ne juuren yläpuolelta.

Varren murskaaminen on tärkeää kaikissa torjuntavoissa koska kasvi saattaa jatkaa kasvuaa irtirevittynäkin ja kypsyttää siemenkodat.

Jos kasvi on ehtinyt jo kukkaan, kukinnot voi repiä huolellisesti irti käsin erilliseen pussiin - polttaa tai hävittää sekajätteen joukossa.